

Aleg. 75.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o projekcie Wydziału krajowego przybudowania skrzydła w szpitalu powszechnym we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Oddział chirurgiczny szpitala powszechnego we Lwowie liczący 105 łóżek i oddział położniczy tegoż szpitala o 40 łóżkach mieszczą się od lat dziesięciu w osobnym budynku najętym, od głównego gmachu dość oddalonym, w tak zwanej filji Hofmańskiej, na ulicy Łyczakowskiej. Czynsz roczny wynosi według kontraktu pod l. 4603/882 do 1 maja 1885 r. = 6.072 zł. prócz opłaty 5% podatku czynszowego miejskiego w kwocie 303 zł. 60 ct. Umieszczenie to oddziałów chirurgicznego i położniczego w osobnym budynku najętym już dla odległości od głównego zakładu i ztąd wypływającej konieczności prowadzenia osobnej kuchni i administracji w ogóle jest niedogodnym. Nadto warunki umieszczenia tych oddziałów są wielce wadliwe i wymogom higienicznym nie odpowiadają. Już same połączenie oddziału położniczego z oddziałem chirurgicznym i to w ten sposób, że oddział chirurgiczny żeński znajduje się w parterze budynku, oddział chirurgiczny męski na drugim piętrze a oddział położniczy zajmuje, wśród nich pierwsze piętro, jest niestosowne i ze względu na gorączkę połogową objawiającą się od czasu do czasu w zakładzie położniczym, szczególnie dla chorych na oddziale chirurgicznym żeńskim niebezpieczne. We wszystkich salach dla chorych w tym budynku liczba stóp sześciennych powietrza obliczona na jednego chorego, jest zbyt mała. W najgorszych zaś warunkach znajduje się oddział chirurgiczny żeński na dole. Tam łóżka najbardziej są do siebie zbliżone, wentylacja jest zła, wychodki przytykają do sal chorych, okna zbyt niskie wychodzą wprost na bardzo uczęszczaną ulicę Łyczakowską, co ściąga gromadę ciekawych, skoro przy opatrunkach daje się słyszeć najmniejszy jęk boleści. Ten oddział niema sali operacyjnej i chore do operacji muszą być przenoszone na drugie piętro, gdzie po ciężkich operacjach kilka dni pozostać muszą. Ten stan rzeczy oddawna zwrócił na siebie uwagę Wydziału krajowego i wybudowanie nowego budynku lub też uzupełnienie głównego gmachu szpitalnego w przeszłości i przez Sejm krajowy za pożyteczne

i požądane zostało uznane. Na sesji r. 1876 Sejm polecił Wydziałowi krajowemu przedłożenie planu osobnego budynku dla oddziału położnic, który wówczas w jeszcze gorszych od dzisiejszych znajdował się warunkach w tak zwanej filii Hoeflicha. W r. 1875 jednak Sejm odrzucił przedłożony projekt Wydziału krajowego, przerażony kosztem 110.000 zł. i rozmiarami budynku już na 65 łóżek zamiast 40 obmyślonemi. Wtedy przeniesiono oddział położnic do dzisiejszego budynku i odtąd w tej sprawie nic nie uczyniono.

Dziś zaś nastąpiło położenie przymusowe, które zniewala Wydział krajowy do wystąpienia z projektem przybudowania brakującego skrzydła przy gmachu szpitala powszechnego i okoliczności dziś są tak korzystne, iż pozwalają wykonanie tego projektu bez wstawiania kapitału do budowy potrzebnego w preliminarz funduszu krajowego.

W Banku krajowym można bowiem zaciągnąć na rzecz nowego budynku osobną pożyczkę z krótkim terminem umorzenia, jak to się w dzisiejszych czasach w gospodarce publicznej często praktykuje i jak n. p. c. k. Rząd przeprowadza budowę licznych gmachów pocztowych i telegraficznych. Przy takiej operacji finansowej budżet krajowy będzie jedynie obciążony i to przez krótki szereg lat roczną ratą amortyzacyjną, która, jak się później wykaże, znacznie niższą od dotychczasowego rocznego wydatku na najm i osobną administrację filii Hofmańskiej będzie.

Okoliczność, która zmusza Wydział krajowy obmyśleć nowe umieszczenie oddziału chirurgicznego i położniczego jest następująca. Kontrakt 3 letni najmu filii Hofmańskiej kończy się 1. maja 1885 r. Współwłaścicielka i pełnomocniczka innych współwłaścicieli tej realności p. Marya Alder-Mańkowska, wezwana w maju r. b. do przedłużenia kontraktu po długim milczeniu dopiero 16go Sierpnia r. b. w liście w aktach Wydz. kraj. zachowanym oświadczyła kategorycznie, iż zezwala na dalsze wynajęcie swej realności szpitalowi tylko pod następującymi warunkami: 1. Czynnemu rocznego 9.000 zł. 2. Objęcia wszelkich większych restauracji zewnętrznych i wewnętrznych dotąd przez właścicielkę ponoszonych, przez fundusz krajowy. 3. Zawarcia kontraktu na lat 12. Na wymagania tak przesadne Wydział krajowy przystać nie mógł. Wszelkie zażabiegi, aby wynaleść inny odpowiedny budynek na pomieszczenie oddziału chirurgicznego i położniczego były bezskuteczne.

Pozostała więc tylko myśl przybudowania brakującego prawego skrzydła w głównym gmachu szpitala za pomocą pożyczki w listach zastawnych $4\frac{1}{2}$ procentowych w Banku krajowym. Projekt odnośny został przez Wydział krajowy dnia 26 września r. b. przedłożony i komisji budżetowej przekazany. W razie przyjęcia tego projektu przez Sejm budowa mogła by w ciągu roku 1885. być ukończoną a nowe skrzydło mogło by w ciągu roku 1886. do użytku oddane. Tymczasem zawiązał by Wydział krajowy rokowanie z właścicielką o wynajęcie filii tylko na czas budowy i urządzenia to jest na rok, a gdyby te niedoprowadziły do požądanego celu, wynajęłby inne choć w dwóch domach znajdujące się prowizoryczne pomieszczenie dwóch oddziałów.

Wykonanie szkicu brakującego skrzydła wraz z przybliżonym kosztorysem polecił Wydział krajowy p. inżynierowi Kułakowskiemu.

Według tego szkicu skrzydło dwupiętrowe ma mieć około 55 metrów długości a 17 metrów szerokości. Dół dla oddziału położnic przeznaczony, ma mieć 2 sale dla ciężarnych, jedną salę porodową, 4 sale zwykłe dla położnic a 4 separátky o 2 łóżkach dla dotkniętych gorączką połogową, salę wykładową, kancelaryę dla dyrektora, pokój przyjęcia, pokój dla akuszerki i t. d.

Pierwsze i drugie piątro, dla oddziału ocznego i syfilitycznego żeńskiego przeznaczone będą miały po 9 sal dla chorych i po 63 łóżek, podczas gdy oddział chirurgiczny będzie przeniesiony do dawnego gmachu szpitalnego. Schody do pierwszego i drugiego piętra, nie z sieni, lecz wprost z zewnątrz prowadzące, będą bez komunikacji z oddziałem położniczym zupełnie izolowanym. Koszt projektowanego budynku wynosić ma według załączonego sumarycznego kosztorysu na

a) Roboty ziemne	1.683 zł. 40 ct.
b) „ murarskie wraz z materiałem	31.785 „
c) „ kamieniarskie „ z „	4.350 „
d) „ ciesielskie	6.168 „
e) „ blacharskie (dach)	3.400 „
f) „ wewnętrzne (stolarskie, szklarskie lakiernicze i ślusarskie	9.650 „
g) Piece, kuchnie, waterklozety i wodociągi	2.000 „
h) Nieprzewidziane	3.500 „
i) Nadzór techniczny i wyrobienie szczegółowych planów i kosztorysów	2.300 „
Cały zatem wydatek wyniesie ma	64.885 zł.

Pozycya 15 kosztorysu (piece, kuchnia, waterklozety i wodociągi) zdaje się komisji budżetowej kwotą 2000 zł. bardzo nisko prelimitowaną, gdy jednak w pozycyi 16tej na wydatki nieprzewidziane rezerwowano bardzo znaczną, bo przeszło 5% całego kosztu wynoszącą kwotę 3.500 zł. to owa niedostateczna kwota z tej rubryki uzupełnioną być może.

Inne pozycye kosztorysu komisji budżetowej wątpliwości nie nastroczają a Wydział krajowy zdaje się tak łatwo przekonany, że kwota 65.000 zł. nie zostanie przekroczoną, iż nie wymaga upoważnienia do zaciągnięcia w banku krajowym większej pożyczki jak w kwocie 70.000 zł. w listach zastawnych 4½ procentowych, co według kursu 92½ ściśle wydatek 65.000 zł. pokrywa.

Według załączonego planu umorzenia pożyczka 26ma ratami półrocznymi po 3500 zł. i 27 ratą w kwocie 954 zł. 55 ct. umorzona zostanie. Kwota zatem przez lat 13 do budżetu krajowego wstawiać się mająca wynosi 7.000 złr.

Natomiast odpada:

Czynsz najmu filii Hofmańskiej	6.072 zł.
Podatek czynszowy miejski	303 „ 60 ct.
Coroczne mniejsze reparacye (według wynikłości z lat ostatnich) około 500 „	
Razem	6.872 zł. 60 ct.

Prócz tego Wydział krajowy oblicza, że po wybudowaniu skrzydła w szpitalu i przeniesieniu chorych do głównego gmachu, odpadną następujące wydatki na osobną administrację filii Hofmańskiej;

Utrzymanie Sióstr Miłosierdzia w kuchni i przełożonej filii	900 zł. — ct.
„ 5 osób posługi w kuchni	1.015 „ — „
„ odzwiernego	400 „ — „
Opał w kuchni (280 metr. kub. drzewa brzoźowego po 2 zł. 70 ct.)	750 „ — „
„ łazienek (68 metr. kub. drzewa sosnowego po 2 zł. 60 ct.)	176 „ 80 „
Oświetlenie kuchni i konserwacya jej roczna	180 „ — „
Sprzęty kuchenne	126 „ — „
Utrzymanie kaplicy	150 „ — „
Razem	3.697 zł. 80 ct.

Komisya budżetowa mniema, że po weieleniu dwóch oddziałów w główną administracyę szpitala zawsze jedna siostra miłosierdzia i dwie lub trzy osoby posługi w kuchni z dzisiaj w filii Hofmańskiej zatrudnionych okażą się potrzebnymi, dalej oszczędności w opale, oświetleniu, sprzętach kuchennych i kosztach kaplicznych cokolwiek niżej oblicza, jednak zaoszczędzenie kwoty 2.200 zł. z powodu zwinięcia filii Hofmańskiej za bardzo prawdopodobne uważa, tak że łączną kwotę, jaka z dzisiejszych wydatków Lwowskiego szpitala powszechnego z tego powodu odpadnie, śmiało w wysokości 9.000 zł. obliczyć można. Wliczając zaś podwyższenie czynszu, wymagane przez właścicielkę realności, które Wydział krajowy odnawiając kontrakt byłby zmuszony przyjąć, kwota rocznie zaoszczędzona skutkiem wybudowania skrzydła szpitala przedstawia się w wysokości 12.000 zł. Więć tylko w roku 1885, podczas budowy skrzydła, kiedy oddziały pozostaną jeszcze w filii Hofmańskiej, okaże się konieczność wstawienia większego wydatku (7.000 zł.) Już w r. 1886, jeżeli chorzy w Kwietniu lub Maju zostaną przeniesieni do głównego gmachu, kwota wstawiona do budżetu będzie mała co większą od dzisiejszej. Od roku zaś 1887 do roku 1899 roczna oszczędność wynosić będzie 2.000 zł., a po upływie okresu umorzenia wydatki szpitalne będą o 9.000 zł. mniejsze od dotychczasowych.

Gdyby zaś nadal w budżecie krajowym pozostawiono kwotę dziś na osobne wydatki filii potrzebne, to jest 9.000 zł. pożyczka mogłaby być umorzona w przeciągu lat 10ciu.

Korzyści zatem czysto finansowe projektu, są uderzające i obok znacznego i od dawna pożądanego polepszenia warunków higienicznych i administracyjnych, silnie za przyjęciem przedłożenia Wydziału krajowego bez zmiany przemawiają, Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wybudowania brakującego prawego skrzydła w szpitalu krajowym we Lwowie, kosztem nie przekraczającym 65.000 zł. i do zaciągnięcia na ten cel pożyczki w Banku krajowym w kwocie 70.000 zł.

2. Sejm wstawia do budżetu na r. 1885 kwotę 7.000 zł. na pokrycie procentów i rat amortyzacyjnych tej pożyczki.

Lwów, dnia 9. Października 1884.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Otton Hausner.

Sumaryczny kosztorys

na dobudowanie skrzydła budynku przy szpitalu krajowym we Lwowie.

Liczba porządk	Przedmiot	zł.		ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Wykop ziemi na fundamenta i suteryny 1,540 mtrkb . . .	—	85	1.309	—
2	Nasypów pod podłogi 312 metrkb.	1	20	374	40
3	Murów fundamentowych i suterenowych z kamienia 728 mtrkb	8	50	6.188	—
4	Murów z cegły w parterze, I., II. piętra oraz strychowych 1.954 mtrkb.	10	—	19.540	—
5	Murów kominowych 58 mtrkb.	12	—	696	—
6	Sklepień piwnicznych 120 mtrkb.	11	—	1.320	—
7	Wymurowanie kanału	—	—	900	—
8	Posadzki strychowe z cegieł 520□m.	—	85	442	—
9	Wyprawa sufitów 1.560 □m.	—	80	1.248	—
10	„ fasad	—	—	1.500	—
11	Roboty kamieniarskie	—	—	4.350	—
12	Roboty ciesielskie	—	—	6.168	—
13	Roboty blacharskie	—	—	3.400	—
14	Roboty stolarskie, ślusarskie, szklarskie i lakiernicze . .	—	—	9.650	—
15	Wodociągi, piece, kuchnie i waterclozety	—	—	2.000	—
16	Nieprzewidziane	—	—	3.500	—
17	Wyrobienie planów, kosztorysu, nadzór techniczny na budo- wie, oraz prowadzenie obrachunków 500+1000+800=	—	—	2.300	—
	Razem wydatek . .	—	—	64.885	40

